

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro 2017 m. d. įsakymu Nr.
V-

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 9 PRIORITETO „VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR ŽMOGIŠKŲJŲ
IŠTEKLIŲ POTENCIALO DIDINIMAS“ 09.4.2-ESFA-K-714 PRIEMONĖS
„FORMALIOJO IR NEFORMALIOJO MOKYMOSI GALIMYBIŲ PLĖTRA“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 2**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.4.2-ESFA-K-714 priemonės „Formaliojo ir neformaliojo mokymosi galimybių plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.4.2-ESFA-K-714 priemonės „Formaliojo ir neformaliojo mokymosi galimybių plėtra“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. V-380 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinio stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams);

2.5. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą;

2.6. Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymą;

2.7. Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymą;

2.8. Mokymosi visą gyvenimą plėtros 2017–2020 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. V-536 „Dėl Mokymosi visą gyvenimą plėtros 2017–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi visą gyvenimą plėtros 2017–2020 metų veiksmų planas).

2.9. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2023 metų plėtros programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 6 d. nutarimu Nr. 347 „Dėl Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2023 metų plėtros programos patvirtinimo“.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos kitos sąvokos:

4.1. Suaugusiųjų švietimo centras – šiame Apraše suprantama kaip bendrojo ugdymo mokykla, įgyvendinanti suaugusiųjų pradinio, suaugusiųjų pagrindinio ir suaugusiųjų vidurinio ugdymo programą (-as).

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Ministerija) ir Europos socialinio fondo agentūra (toliau – Įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 2 172 151,00 eurų (dviejų milijonų vieno šimto septyniasdešimt dviejų tūkstančių vieno šimto penkiasdešimt vieno euro) Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Europos socialinio fondo) lėšų. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę šiame punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

9. Vienas pareiškėjas gali teikti vieną paraišką.

10. Priemonės tikslas – sukurti paskatas ir sąlygas mokymuisi visą gyvenimą, plėtojant formaliojo ir neformaliojo mokymosi galimybes.

11. Pagal Aprašą remiama veikla: suaugusiųjų, nebaigusių bendrojo ugdymo programos ir norinčių ją baigti (atskirai arba kartu su profesine kvalifikacija), įtraukimas į mokymo programas.

12. Aprašo 11 punkte nurodytos veiklos tikslas – sudaryti sąlygas suaugusiesiems, nebaigusiesiems bendrojo ugdymo programos, ją baigti atskirai arba kartu su profesine kvalifikacija.

13. Pagal Aprašą finansuojami mokymai, pagal bendrojo ugdymo programas ir formalus profesinis mokymas.

14. Pagal Apraše nurodytą remiamą veiklą kvietimą teikti paraiškas numatoma paskelbti 2017 m. III - IV ketvirtį.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

15. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra profesinio mokymo įstaigos, suaugusiųjų švietimo centrai, galimi partneriai yra viešieji juridiniai asmenys, veikiantys švietimo srityje ir (arba) atstovaujantys darbdavius.

III SKYRIUS

PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

16. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

17. Projektai turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, patvirtintą Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015 m. lapkričio 26 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-10.1 (12), projektai turi atitikti Mokymosi visą gyvenimą plėtros 2017–2020 metų veiksmų plano nuostatas. Laikoma, kad projektas atitinka šį kriterijų, jei projekto veiklos atitinka Mokymosi visą gyvenimą plėtros 2017–2020 metų veiksmų plano 1 priedo 2.3.1.2. papunktyje nurodytą veiklą ir pareiškėjus.

18. Projektų atranka vykdoma vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktą šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai (maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede). Pagal šį Aprašą privaloma surinkti minimali balų suma yra 45.

19. Jei projekto naudos ir kokybės vertinimo metu projektas nesurenka Aprašo 18 punkte nurodytos minimalios balų sumos paraiška atmetama.

20. Jeigu projektai surenka vienodą balų skaičių ir jiems finansuoti nepakanka kvietimui teikti paraiškas skirtos lėšų sumos, tuomet projektai išdėstomi Projektų taisyklių 151 punkte nustatyta tvarka.

21. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

22. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 30 mėnesių nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

23. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 6 mėn.

24. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

25. Tinkama projekto tikslinė grupė yra suaugusieji, nebaigę bendrojo ugdymo programos.).

26. Projektu, planuojamu pagal šio Aprašo numatomą finansuoti veiklą, turi būti siekiama visų toliau išvardytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

26.1. produkto rodiklio „Asmenys, kurie dalyvavo ESF veiklose, skirtose mokytis pagal formaliojo švietimo programas ar modulius“ (rodiklio kodas P.S.404). Minimali siektina reikšmė projektui – 56 asmenys;

26.2. rezultato rodiklio „Asmenų, kurie įgijo valstybės pripažįstamą kvalifikaciją po dalyvavimo ESF veiklose, dalis“ (rodiklio kodas R.S.392). Minimali siektina reikšmė – 80 procentų.

27. Aprašo 26.1 ir 26.2 papunkčiuose nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimui taikomas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas. Visų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai skelbiami ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

28. Projekto parengtumo reikalavimai nėra taikomi.

29. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui. Projektai pagal Aprašą turi aktyviai prisidėti prie asmenų su specialiaisiais poreikiais diskriminavimo mažinimo t. y., renkant informaciją apie mokymų poreikius projektų

vykdytojai turi išsiaiškinti, ar mokymuose dalyvaus specialiujų poreikių turintys asmenys ir sudaryti jiems tinkamas sąlygas dalyvauti mokymuose.

30. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

31. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

32. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

33. Mažiausia galima projektui skirti finansavimo lėšų suma yra 150 000,00 Eur (vienas šimtas penkiasdešimt tūkstančių eurų).

34. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

35. Pareiškėjas ir (ar) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

36. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

37. Pagal Aprašą tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Netinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	Tinkama finansuoti tik Asmens, dalyvaujančio ESF veiklose, skirtose mokytis pagal formaliojo švietimo programas ar modulius, mokymo išlaidos apskaičiuojamos taikant fiksuotuosius įkainius, kurių dydžiai nustatyti „Suaugusiųjų mokymo pagal formaliojo švietimo programas ar modulius fiksuotųjų įkainių tyrimas“, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt . Patirtos vykdančiojo personalo darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas išmokos bei papildomų poilsio dienų išmokos apmokamos taikant kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotąsias normas, kurios nustatomos atsižvelgiant į konkrečiam darbuotojui priklausančią kasmetinių atostogų

		<p>dienų skaičių, jam nustatytos darbo savaitės trukmę bei jam suteiktų papildomų poilsio dienų trukmę. Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotosios normos apskaičiuojamos remiantis Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaita. Ši ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje adresu http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai Kitos išlaidos netinkamos finansuoti.</p>
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio 450.1, 450.2 ir 450.6 papunkčius.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Tinkama finansuoti. Netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma apskaičiuojama pagal Projektų taisyklių 10 priedą.

Pastaba.

paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis instrukcija Projekto biudžeto formos pildymas, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

38. Išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, turi atitikti šias nuostatas:

38.1. pagal fiksuotuosius įkainius apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių 35 skirsnį;

38.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų įkainių dydžius, nei jam taikomi Apraše nustatyti dydžiai;

38.3. projektų išlaidos, kurias numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas rezultatas. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti, įrodant pagal fiksuotuosius įkainius apmokamų rezultatų pasiekimą, bus nurodyti projekto sutartyje.

39. Paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.

40. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu, taikomi reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

41. Veiklos gali būti pradėtos įgyvendinti ir išlaidos gali būti patirtos ir apmokėtos iki sutarties pasirašymo, bet ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d., su sąlyga, kad visos projekto veiklos nėra baigtos pareiškėjui pateikiant paraišką.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

42. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“ prie paskelbto kvietimo teikti paraiškas „Susijusių dokumentų“.

43. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 46 punkte nurodytais priedais iki kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus) Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

44. Jei paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

45. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai paskelbia Projektų taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

46. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

46.1. Partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

46.2. Suaugusių asmenų skaičiaus pasiskirstymas pagal naudos ir kokybės vertinimo kriterijus, Aprašo 3 priedas.

46.3. Klausymą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą. Šio priedo forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“.

47. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti paraiškas, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

48. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal Aprašą ES struktūrinės paramos svetainėje www.esinvesticijos.lt.

49. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus, taip pat projekto naudos ir kokybės vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 16 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede „Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

50. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

51. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

52. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, taip pat kai buvo gauta paraiškų, kurių suma didesnė, nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus raštu.

53. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

54. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

55. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja ir Paraiškų baigiamojo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka. Paraiškų vertinimo aptarimo grupės veiklos principai nustatomi įsakyme, kuriuo tvirtinama grupės sudėtis, arba šios grupės darbo reglamente.

56. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

57. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS (arba raštu, jei atitinkamos DMS funkcinės galimybės nėra įdiegtos) pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

58. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjo ir Įgyvendinančiosios institucijos.

59. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

60. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

60.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

60.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

61. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

62. Jei projekto veikla nepradėta įgyvendinti per 6 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos, Įgyvendinančioji institucija, suderinusi su Ministerija, turi teisę vienašališkai nutraukti projekto sutartį.

63. Projekto sutartyje nustatomas privalomas finansinis projekto lėšų įsisavinimo spartos rodiklis t. y. nurodoma privaloma įsisavinti procentinė lėšų dalis nuo visų projektui įgyvendinti skirtų projekto finansavimo lėšų per 12 ir 24 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

64. Projektui gali būti leidžiama panaudoti sutaupytas lėšas Projektų taisyklių 20 skirsnyje nustatyta tvarka. Svarstant galimybę leisti panaudoti sutaupytas lėšas įvertinama, kaip projekto vykdytojas vykdo projekto sutartyje nustatytus išipareigojimus:

64.1 ar projekto įgyvendinimas vykdomas pagal projekto sutartyje nustatytą projekto veiklų įgyvendinimo grafiką;

64.2 ar pasiektas projekto sutartyje nustatytas finansinis projekto lėšų įsisavinimo spartos rodiklis;

64.3 ar pasiekti tarpiniai ir galutiniai stebėsenos rodikliai projekto sutartyje nustatytais terminais.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

65. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

66. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
